

Plan for fiskepleje i **Århus Å**

Plan nr. 86-2022

Distrikt 13, vandsystem 20

Datablad

Faglig rapport nr. 86 fra DTU Aqua, Institut for Akvatiske Ressourcer, Sektion for Ferskvandsfiskeri og -økologi.

Titel: Plan for fiskepleje i Århus Å

Forfatter: Jørgen Skole Mikkelsen

Udgiver: DTU Aqua, Institut for Akvatiske Ressourcer, Sektion for Ferskvandsfiskeri og -økologi©

Udgivelsesår: 2022

ISSN: 1396-4739

Forsidefoto: En ½ år gammel ørred (*Salmo trutta*). Ørreden anvendes som indikator for miljøtilstanden i vandløb, hvor ørreder gyder. Fotograf: Bernt René Voss Grimm.

Trykkeri: Rapporten er trykt af Step Print Power. Kortet er trykt af Damgaard-Jensen A/S.

Bedes citeret: Jørgen Skole Mikkelsen, 2022. Plan for fiskepleje i Århus Å. Faglig rapport fra DTU Aqua, Institut for Akvatiske Ressourcer, Sektion for Ferskvandsfiskeri og -økologi, nr. 86.

Gengivelse tilladt med tydelig kildeangivelse.

Internetversion: Rapporten og tilhørende kort er tilgængelig i elektronisk format (pdf) på www.fiskepleje.dk/planer-for-fiskepleje

Plan for fiskepleje i Århus Å

Af Jørgen Skole Mikkelsen

Plan nr. 86-2022

Distrikt 13, vandsystem 20

Indholdsfortegnelse

I. Indledning	5
Formål.....	5
Anvendte metoder.....	5
Resultater.....	7
Forslag til forbedring af de fysiske forhold.....	10
Fremtidig revidering af Plan for Fiskepleje.....	12
II. Beskrivelse af de enkelte vandløb	13
Løjenkær Bæk.....	13
Møddebro Bæk.....	13
Tilløb til Løjenkær Bæk.....	13
Onsted Bæk.....	14
Fastrupmark Bæk.....	14
Vitved Bæk.....	14
Pilbro Bæk.....	15
Århus Å.....	15
Holmbæk.....	19
Madsebæk.....	19
Døde Å.....	19
Bøgeskov Bæk.....	19
Sommerbæk.....	20
Jeksen Bæk.....	21
Tåstrup Bæk.....	22
Lyngbygård Å.....	22
Tilløb til Lyngbygård Å fra Låsby.....	25
Stovsto Bæk.....	25
Hørslev Bæk.....	26
Tilløb til Hørslev Bæk.....	26
Tilløb til Lyngbygård Å fra Tovstrup.....	27
Hejbæk.....	27
Skjerring Bæk.....	28
Tilløb til Lyngbygård Å fra Sjelle.....	29
Herskind Grøft.....	29
Borum Møllebæk.....	29
Storkesig Bæk.....	30
Yderup Bæk.....	30
Lyngby Bæk.....	31
Voldbæk.....	31
III. Udsætningsmateriale	32
Praktiske anbefalinger for udsætning af ørred.....	32
Regler for udsætning af fisk.....	32

IV. Udsætningsskemaer 34

- Bilag 1.** Oversigt over biotopbedømmelse, befisket areal og fiskebestanden på stationerne.
Hvis der er gydning af laks i vandsystemet, er bestandstætheden af laks beskrevet i et særligt bilag 1a.
- Bilag 2.** Oversigtskort som viser stationslokaliteter og -numre for det undersøgte vandområde. Kortet viser, hvor der er undersøgelses- og evt. udsætningsstationer. Bliver der anbefalet udsætning på en station, vil denne være vist med et symbol, som angiver hvilken aldersgruppe af ørred, der anbefales udsat.
- Bilag 3.** "Ørredindeks" kaldet DFFVø til bedømmelse af fiskebestanden.

I. Indledning

Denne Plan for Fiskepleje er udarbejdet på baggrund af undersøgelser over den fiskebiologiske tilstand i Århus Å vandsystem. Undersøgelsen er foretaget i perioden fra den 18. aug. til den 17. sep. 2021 af DTU Aqua, Institut for Akvatiske Ressourcer, Sektion for Ferskvandsfiskeri og -økologi, kaldet DTU Aqua i resten af denne rapport.

Lystfiskerforeningen AROS, Østjyske Lyst- og Fritidsfiskere og Aarhus Kommune har assisteret med feltarbejdet og været behjælpelige med oplysninger om vandløbsrestaurering og passageforhold.

Denne Plan for Fiskepleje i Århus Å-systemet er en revision af den tidligere udsætningsplan fra 2011. Planen er udarbejdet som led i de aktiviteter, der sker i forbindelse med den generelle fiskepleje, herunder restaurering af vandløb ved udlægning af gydebanker m.m.

Udsætninger i vandløbene bliver varetaget af Østjyske Lyst- og Fritidsfiskere.

Formål

Fiskeplejeplanen giver en aktuel status for vandløbets fiskebestand og dermed bl.a., hvor godt vandløbet virker som gyde- og opvækstområde for ørred. Denne viden kan bruges i det lokale arbejde med at forbedre miljøtilstanden i vandløbene. Mangel på yngel kan f.eks. skyldes mangel på gydefisk pga. spærringer i vandsystemet, forurening, mangel på gydegrus, tilsanding af gydebanker eller hårdhændet vedligeholdelse.

Formålet med evt. udsætninger er at øge vandløbenes produktion af ørred, således at vandløbsstrækninger, hvor den naturlige reproduktion af den ene eller anden årsag ikke fungerer, alligevel kan fungere som opvækstområde. Udsætninger af yngel, ½-års og 1-års har til hensigt at opfylde dette formål.

Mundingsudsætning af ørred har til formål at forbedre bestanden af havørred, primært i havet. Størrelsen af mundingsudsætningen er fastlagt således, at vandløbets samlede smoltproduktion ikke overstiger det antal smolt, som DTU Aqua vurderer, at vandløbet oprindeligt har kunnet producere.

Miljøstyrelsen har det formelle ansvar for at overvåge og beskrive vandmiljøets tilstand. Styrelsens vandområdeplaner for perioden 2021-2027 indeholder krav om gode, naturlige fiskebestande i en del vandløb samt en beskrivelse af de problemer, der skal løses. Kommunerne er vandløbsmyndighed og skal sikre, at problemerne bliver løst. DTU Aquas opgørelse af fiskebestandens antal og sammensætning i de enkelte vandløb samt beskrivelsen af de problemer, der forhindrer etablering af naturlige bestande, kan anvendes i dette arbejde. Det skal dog fremhæves, at DTU Aqua ikke nødvendigvis kender alle lokale problemer i vandløbene.

NOVANA programmet er det nationale overvågningsprogram for natur og vandmiljø og bliver gennemført af Miljøstyrelsen. NOVANA har et større antal stationer fordelt i hele landet og omfatter såvel fysisk-kemiske og biologiske undersøgelser, herunder også fiskebestanden. Udsætning af fisk kan vanskeliggøre fortolkningen af de indsamlede resultater. Derfor er NOVANA stationerne indarbejdet i denne plan, således at der ikke bliver anvist udsætninger af ørred i et område fra ca. 2 km opstrøms og ca. 1 km nedstrøms disse stationer.

Anvendte metoder

Feltundersøgelserne på de besøgte stationer består af en besigtigelse, som ofte er suppleret med en elektrobefiskning, hvor de fangne fiskearter bliver registreret.

Naturligt produceret ørredyngel fra gydning i vandløbet kommer normalt frem fra gydebanken om foråret. Der bliver ikke udsat yngel i det år, hvor DTU Aqua undersøger vandløbene. DTU Aqua foretager undersøgelserne i efteråret, hvor den naturlige yngel er ca. ½ år gamle. Forekomsten af ½-års ørreder i feltundersøgelserne stammer således fra gydning.

Bestandstætheden af ørred er beregnet ud fra resultaterne ved elektrofiskeri, hvor man har anvendt udtyndingsmetoden, som forudsætter minimum 2 befiskninger over samme strækning. På stationer hvor der bliver fanget 10 eller færre ørreder pr. 50 m vandløbsstrækning, er der kun fisket 1 gang. I disse tilfælde er bestandstætheden beregnet ud fra den gennemsnitlige fangsteffektivitet i vandsystemet.

Både bestandstætheden beregnet pr 100 m² og bestandstætheden pr løbende 100 m vandløb fremgår af bilag 1. Den beregningsmetode, der bliver benyttet på den enkelte station i forhold til vandløbets bredde, er fremhævet. Bestandsdata kan også findes på et elektronisk kort fra DTU Aqua, som kan findes her: kort.fiskepleje.dk

Biotopsbedømmelsen er en vurdering af vandløbets egnethed som ørredvand og er vurderet efter en skala på 0-5, hvor 5 er bedst (tabel 1). Denne skala anvendes til beregning af, hvor mange ørreder, der evt. kan udsættes i vandløb med dårlige bestande. Princippet er, at der kun udsættes det antal ørreder, der er skjul til, idet ørreden er territoriehævdende. Hvis der udsættes flere ørreder, end der er skjul til, vil en del af ørrederne dø.

Tabel 1. Sammenhæng mellem biotopsbedømmelse og de fysiske forhold i vandløbet. Ørredbestanden kan ofte forbedres væsentligt, hvis vandløb med biotopsbedømmelser under 4 bliver restaureret.

Biotopsbedømmelse	Beskrivelse af de vigtigste forhold i bedømmelsen
5	Slyngt strækning med friskstrømmende vand over grusbund og sten, vandplanter og uafhængende bredvegetation, dvs. et fysisk varieret vandløb
4	Overgangszone.....
3	Delstrækninger med gode fysiske forhold men med mindre variation end ovenstående, oftest pga. sand og menneskelig påvirkning
2	Overgangszone.....
1	Kedelig vandløbsstrækning, typisk med sandbund og uden nævneværdige skjul for ørred
0	Vandløbsstrækning der vurderes som uegnet som levested for ørred

Til biotopsbedømmelsen er der altid knyttet en størrelsesgruppe (yngel, ½-års, 1-års eller "store"), idet der er væsentlige forskelle i de krav, som de forskellige aldersgrupper stiller til deres levested, herunder er især vanddybden afgørende. Yngel kræver lavt vand.

Hvis den naturlige ørredbestand i et ørredvandløb er væsentlig mindre end forventet, kan bestanden ofte øges ved gydning. Det kan f.eks. kræve, at gydemulighederne forbedres eller der skabes flere skjul, fri passage etc. Derfor anbefales det ofte at restaurere, som beskrevet i Miljøstyrelsens vandområdeplaner, frem for at udsætte fisk.

Hvis der skal udsættes ørreder, bør der kun udsættes det antal, der er plads til på strækningen ud fra de nuværende antal skjul. Naturforholdene på lokaliteten, herunder bundens beskaffenhed og antallet af naturlige skjul er afgørende i denne forbindelse. Derfor er bedømmelsen af udsætningsbehovet for ørred samt den anviste mængde og fiskenes alder vurderet konkret for den enkelte lokalitet.

Udsætningsmængderne er beregnet med udgangspunkt ud fra tabel 2 og de bestandstætheder, der forventes i forhold til ørredindekset DFFVØ (se særskilt afsnit om dette i bilag 3).

Tabel 2. Sammenhæng mellem biotopsvurdering og ørredtætheder. Tallene er ”konservative” forstået på den måde at naturlige tætheder godt kan være højere. Der er taget udgangspunkt i DFFVØ-grænseværdierne vedr. god økologisk tilstand for ½-års ørreder, som er markeret med en *.

Vandløb under to meters bredde Antal ørreder pr. 100 m ²					Vandløb, der er mindst to meter brede Antal ørreder pr. 100 m				
Biotops-karakter	Yngel	½-års	1-års	Store	Biotops-karakter	Yngel	½-års	1-års	Store
5	300	80*	30	10	5	600	150*	60	20
4	240	60	24	8	4	480	120	48	16
3	180	45	18	6	3	360	90	36	12
2	120	30	12	4	2	240	60	24	8
1	60	15	6	2	1	120	30	12	4

Hvis den beregnede bestand i et gydevandløb er dårligere end kravet for god økologisk tilstand, vil det være relevant med en vurdering af, hvordan man evt. kan forbedre vandløbets tilstand.

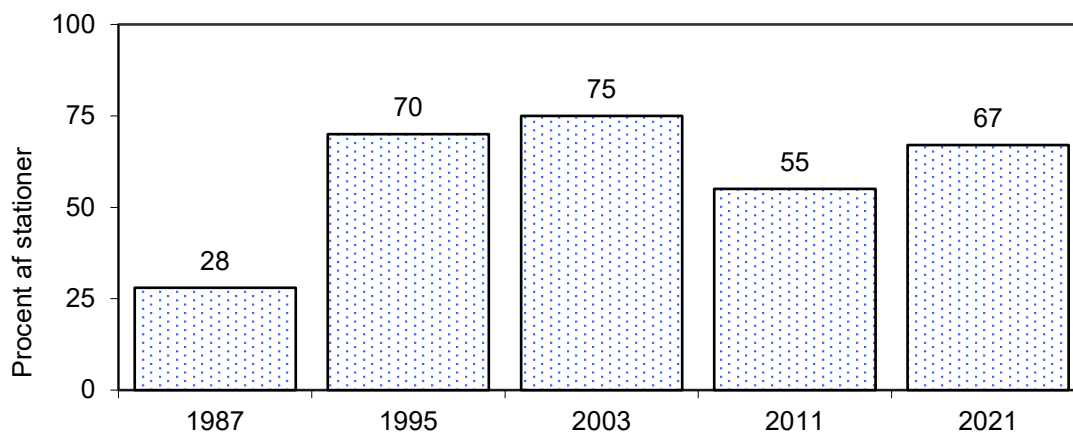
Mangel på yngel kan som tidligere nævnt f.eks. skyldes mangel på gydefisk pga. spærringer i vand-systemet, forurening, mangel på gydegrus, tilsanding af gydebanker eller hårdhændet vedligeholdelse.

Resultater

Undersøgelsen har omfattet i alt 80 stationer. Af disse er 14 stationer besigtiget, mens der på de resterende 66 stationer også er foretaget kvantitativ bestandsanalyse ved elektrofiskeri.

I figur 1 og tabel 3 er resultaterne fra denne og tidligere bestandsanalyser samlet for at give et overblik over udviklingen i ørredbestanden i perioden fra 1987 til 2021

% forekomst af ½-års ørred på befiskede stationer

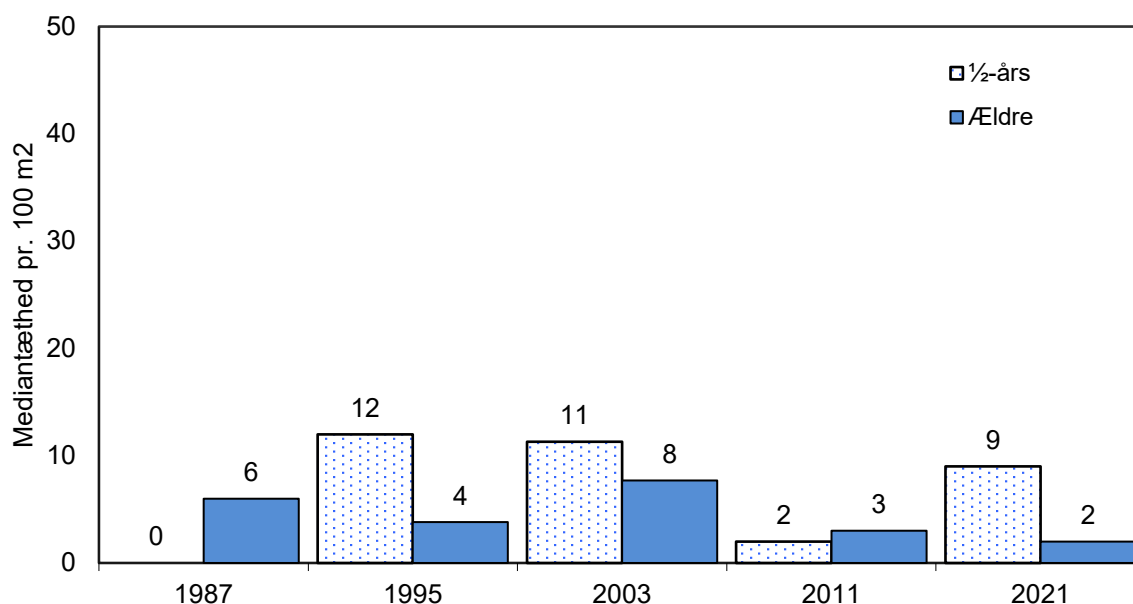
Figur 1. Udvikling i den %-vise andel af befiskede stationer med ørredyngel (½-års ørreder). I opgørelsen indgår befiskede stationer med biotopskarakteren 1-5.

Tabel 3. Oversigten viser antal befiskede stationer de enkelte år. Ligeledes er vist den %-vise andel af befiskede stationer med hhv. ½-års og ældre ørred. I beregningerne indgår befiskede stationer med biotopskarakteren 1-5.

År	Antal befiskede stationer	Stationer med ½-års		Stationer med ældre	
		På antal st.	%	På antal st.	%
1987	36	10	28	25	69
1995	46	32	70	30	65
2003	52	39	75	43	83
2011	60	33	55	37	62
2021	66	44	67	33	50

Som det fremgår af tabel 3, er der fundet ½-års (naturlig yngel) på flere stationer end ved de tidligere undersøgelser. Der er i 2021 registreret naturlig yngel på 67 % af de befiskede stationer. Der er ikke samme positive udvikling i andelen af stationer med ældre ørred. Her er der et fortsat fald, fra 62 % i 2011, til 50 % i 2021

Mediantæthed af ørred på befiskede stationer

Figur 2. Udvikling i mediantæthed af ½-års og ældre ørreder på de befiskede stationer med biotopskarakter 1-5, målt som antal ørreder pr. 100 m² vandløb. Bemærk at figuren også medtager vandløb, der er bredere end to m, idet der hermed kan sammenlignes med tidligere opgørelser af data for de samme stationer.

Tabel 4. Oversigten viser antal befiskede stationer de enkelte år. Den gennemsnitlige tæthed er beregnet på baggrund af befiskede stationer med biotopskarakteren 1-5. Mediantætheden er den midterste værdi i et sorteret datasæt.

År	Antal befiskede stationer	Gns. tæthed af ½-års (stk./100 m ²)	Gns. tæthed af ældre ørred (stk./100 m ²)	Mediantæthed af ½-års (stk./100 m ²)	Mediantæthed af ældre ørred (stk./100 m ²)
1987	36	5	11	0	6
1995	46	71	11	12	4
2003	52	49	14	11	8
2011	60	24	8	2	3
2021	66	21	6	9	2

Der er sket et fald i den gennemsnitlige yngeltæthed, fra 24 stk./100 m² i 2011 til 21 stk./100 m² i 2021 (tabel 4). Medianværdierne er dog i samme periode ændret fra 2 stk./100 m² til 9 stk./100 m² (tabel 4). Den gennemsnitlige tæthed af ældre ørred er faldet fra 8 stk./100 m² i 2011 til 6 stk./100 m² i 2011 Medianværdien for ældre er tilsvarende ændret fra 3 stk./100 m² til 2 stk./100 m².

I forhold til Ørredindekset (DFFVø) opfylder 11 % af de befiskede stationer kravet om god eller høj økologisk tilstand (7 ud af 66 stationer) i 2021. Andelen af stationer med målopfyldelse er således på samme niveau som ved sidste undersøgelse i 2011 (se tabel 5 herunder)

Tabel 5. Oversigt over antal befiskede stationer de enkelte år, og andelen af de befiskede stationer som har målopfyldelse (god økologisk tilstand) efter ørredindekset (DFFVø). Kun befiskede stationer med biotopskarakteren 1-5 er medtaget.

År	Antal befiskede stationer	Andel af befiskede stationer med målopfyldelse
2003	52	14 ud af 52 = 27 %
2011	60	6 ud af 60 = 10 %
2021	66	7 ud af 66 = 11 %

I forhold til 2011 er der ved denne undersøgelse fundet markant fremgang i den naturlige forekomst af ½-års yngel i:

- Århus Å (st. 15+16+18)
- Holmbæk (st. 22)
- Jeksen Bæk (st. 30+31)
- Tåstrup Bæk (st. 34)
- Lyngbygård Å (st. 36+41+42)
- Hørslev Bæk (st. 51+52)
- Borum Møllebæk (st. 66+67+68)
- Storkesig Bæk (st. 71).

Tilsvarende er der fundet markant nedgang i tætheden af ½-års yngel i:

- Århus Å (st. 13)
- Lyngbygård Å (st. 37)
- Tilløb til Lyngbygård Å fra Låsby (st. 47)
- Tilløb til Lyngbygård Å fra Tovstrup (st. 57)
- Skjørring Bæk (st. 61+62)
- Herskind Grøft (st. 64).

I modsætning til gennemgangen i 2011 er der ved denne undersøgelse registreret naturligt forekommende ½-års yngel i:

- Århus Å (st. 14+17+19)
- Bøgeskov Bæk (st. 25)
- Lyngbygård Å (st. 43+44+45)
- Tilløb til Lyngbygård Å fra Låsby (st. 46)
- Hørslev Bæk (st. 50)
- Borum Møllebæk (st. 65)
- Voldbæk (st. 75a+79).

I denne undersøgelse blev der i modsætning til undersøgelsen i 2011 ikke fundet ½-års ørredyngel i:

- Århus Å (st. 11)
- Lyngbygård Å (st. 35)
- Voldbæk (st. 75+77)

Det samlede smoltudtræk fra vandløbets naturlige produktion er i 2021 beregnet til 4.591 stk.

Forslag til forbedring af de fysiske forhold

En nærmere beskrivelse af observerede problemer med passageforhold, vandløbsvedligeholdelse, tilgroning, mangel på gydegrus og skjulesten, sandvandring og forurening kan findes under beskrivelsen af de enkelte vandløb.

Passageforhold

Med henblik på at opnå en så stor naturlig selvreproducerende fiskebestand som muligt er det nødvendigt at give vandrefisken fri op- og nedstrøms passage i vandløbene. Dette kan man bl.a. opnå ved at frilægge rørlagte strækninger, så der bliver skabt fri passage for ørreder m.m. til opstrømsliggende gydeområder. Dårlige passageforhold ved vejunderføringer kan udbedres ved udlægning af sten og gydemateriale.

I denne undersøgelse blev der observeret spærringer i form af opstemninger eller rørlægninger i:

- Tilløb til Løjenkær Bæk (st. 4)
- Vitved Bæk (st. 5)
- Århus Å (st. 9)
- Bøgeskov Bæk (st. 25)
- Jeksen Bæk (styrbrønd ved Jeksen Dalvej/Marielystvej)
- Tilløb til Lyngbygård Å fra Låsby (st. 47)
- Stovsto Bæk (Ved vejen ind til Østerskovgård, mellem st. 48 og 49)
- Stovsto Bæk (st. 49)
- Hørslev Bæk (st. 51)
- Tilløb til Lyngbygård Å fra Tovstrup (st. 56)
- Hejbæk (st. 58+59)
- Skjørring Bæk (st. 62 og ved søen nedstrøms st. 62)
- Yderup Bæk (st. 72)
- Tilløb til Yderup Bæk (st. 74).

Vandløbsvedligeholdelse

Omkring grødeskæring i vandløb er det vigtigt at slå fast, at grødeskæring i enhver form alene sker for at forbedre vandløbenes naturgivne evne til at bortlede vand fra arealerne omkring vandløbene. I vandløbene indebærer grødeskæring en negativ påvirkning af planter, smådyr, fisk og de fysiske forhold. Miljøvenlig grødeskæring søger at mindske de negative påvirkninger. Det vil således kunne gavne smådyr, vandplanter og fisk, at der praktiseres miljøvenlig grødeskæring, indtil vandløbene viser tegn på at kunne tåle ophør af grødeskæring.

Momentant ophør af grødeskæring i stærkt regulerede og hårdt vedligeholdte vandløb kan være problematisk, idet ophør kan være forbundet med tilgroning og aflejringer og dermed tab af både vandløbskvalitet generelt og fiskevandskvalitet specielt. Grødeskæringen bør i alle vandløb udføres, sådan at der efterlades grøde på bunden af vandløbene til at give strømlæ, skjul og levesteder og at der langs bredderne efterlades bræmmer af kantvegetation til gavn for især de små fisk. Betydningen af bredzonens bræmmer af delvis vanddækket kantvegetation for små individer af ørred kan således

ikke pointeres stærkt nok. Og netop disse bræmmer er ofte fraværende eller dårligt udviklet i små, dybt nedskårne vandløb med stejle brinker og skygge fra høj brinkvegetation.

Det er et grundlæggende problem, at stort set alle små vandløb er reguleret/kanaliseret, og at de ofte er dybt nedskåret under terræn.

I mange små vandløb er det ikke muligt at opfylde miljømålene alene gennem miljøvenlig grødeskæring. Ofte vil en egentlig restaurering af den fysiske vandløbskvalitet være nødvendig, eksempelvis i form af udlægning af grus og sten.

Der blev konstateret hårdhændet vedligeholdelse på vandløbsstrækninger i:

- Århus Å (st. 11)
- Tilløb til Lyngbygård Å fra Sjelle (st. 63).

Tilgroning

Ved vandløb der har tendens til tilgroning med vandplanter vil vandstanden typisk øges og strømshastigheden falde. Her kan skyggeeffekten fra træbeplantninger langs bredden eller en mere regelmæssig skånsom vedligeholdelse være med til at begrænse væksten af grøde.

Gydegrus og skjulesten

Udlægning af gydegrus kan være relevant på strækninger, hvor de rette forhold så som et passende fald på vandløbsbunden, en passende vandhastighed og en god vandkvalitet er til stede. I forbindelse med etablering af gydebanker kan det være nødvendigt at etablere sandfang, der bør placeres umiddelbart opstrøms gydebankerne. Ud over på denne måde at skabe flere egnede gydepladser er det ligeledes vigtigt at skabe en større fysisk variation i vandløbene. Dette kan gøres ved udlægning af større sten, indsnævring af vandløbet for at skabe strømrender samt genslyngning af regulerede vandløbsstrækninger. Disse tiltag vil resultere i flere skjul, standpladser og dermed øge den fysiske variation for både fisk og anden vandløbsfauna.

DTU Aqua har udarbejdet en vejledning i etablering af gydestryg, som anbefales af Miljøstyrelsen og kan downloades her: <http://www.fiskepleje.dk/Vandloeb/restaurering/gydegrus>

I følgende vandløb er der observeret mangel på skjulesten og gydemateriale:

- Århus Å (st. 8+9+10+11)
- Tåstrup Bæk (st. 33)
- Lyngbygård Å (st. 36)
- Hørslev Bæk (st. 50+51)
- Tilløb til Lyngbygård Å fra Tovstrup (st. 56)
- Storkesig Bæk (st. 70+71).

Sandvandring

Et stort problem i mange vandløb er tilsanding af gyde- og opvækstområder. For at reducere sandvandringsproblemet kan det være nødvendigt at etablere sandfang eller genslyngning udrettede vandløbsstrækninger, hvilket nedsætter strømshastigheden og dermed erosionen af brinkerne. En medvirkende faktor til øget sandtransport kan være husdyr, der nedtræder brinkerne pga. manglende indhegning af afgrænsningsarealer. Etableres der sandfang er det vigtigt, at dimensionen er rigtig, så sandet altid kan aflejre sig i sandfanget uanset vandføringen, og at der løbende er kontrol med behov for tømningsarbejde.

Der er konstateret betydelig sandvandring i:

- Vitved Bæk (st.6)
- Pilbro Bæk (st.7)
- Århus Å (st.8+9+11+12+17).

Fremtidig revidering af Plan for Fiskepleje

På grund af de ændringer, der sker i vandløbene med hensyn til passageforbedringer, vedligeholdelse, restaurering og forureningstilstand bør resultaterne af planens virkning kontrolleres efter en 9-10 årig periode af DTU Aqua.

DTU Aquas planer for fiskepleje m.m. kan findes på vores hjemmeside www.fiskepleje.dk.

II. Beskrivelse af de enkelte vandløb

Vandløbets navn og st. nr. på bilag 1	Beskrivelse	Udsætningsmateriale og antal
Løjenkær Bæk (1)	Århus Å udspringer lidt opstrøms Astrup Mose og kaldes Løjenkær Bæk på forløbet ned til Stilling Solbjerg Bæk. Den øverste del af bækken er undersøgt ved Drammelstrupvej (st. 1). Her er de fysiske forhold fortsat ringe med svag strøm og sandet bund. Vandløbet er udrettet og hårdt vedligeholdt i form af maskinopgravning. Lidt nedstrøms løber vandløbet gennem et større moseområde og passerer her gennem flere små søer.	
(2)	På stationen blev der alene fanget 4 små gedder i størrelsen fra 10,5 cm til 13,5 cm. I den nedre del af bækken ved Solbjerg Hovedgade (st. 2) ca. 450 m inden udløbet i Stilling-Solbjerg Sø er de fysiske forhold også ringe med svag strøm og meget blød bund. Løjenkær Bæk er med de nuværende forhold ikke egnet til ørred. Lgd.: ca. 4,7 km., gbr.: 1,9 m. Middeldybde: 30 cm (min: 10 cm, max: 60 cm).	
Møddebro Bæk (Ravnholthede Bæk)	Bækken har ikke før været en del af denne plan og er derfor ikke blevet undersøgt. Efter undersøgelsen var afsluttet, har Aarhus Kommune oplyst følgende. ”Bækken er et offentligt vandløb og har vandføringsmæssigt og faldforholdsmæssigt potentiale til at blive et fint ørredvandløb, hvis bækken restaureres, og den store spærring i bunden fjernes”. Bækken bør derfor undersøges ved næste revision.	
Tilløb til Løjenkær Bæk (3)	Både ved undersøgelserne i 2003 og i 2011 var vandløbet udtørret. Ved denne undersøgelse var der en mindre vandføring i bækken, men bunden er udelukkende blød. Opstrøms Bøgeskovvej (st. 3) er bækken rørlagt. Vandføringen er for ringe til, at der kan leve ørred i dette tilløb.	

Vandløbets navn og st. nr. på bilag 1	Beskrivelse	Udsætningsmateriale og antal
Tilløb til Løjenkær Bæk (3) fortsat	Lgd.: ca. 1,2 km., gbr.: 0,1 m. Middeldybde: 3 cm.	
Onsted Bæk (3a)	<p>Onsted Bæk har ikke før været en del af denne plan og er derfor ikke blevet undersøgt. Efter undersøgelsen var afsluttet, er der fremkommet lokale oplysninger fra Torben Ankjærø om, at den nederste ca. 1 km af bækken er et fint vandløb til ørred med gruset-stenet bund. På grund af en NOVANA station lidt nedstrøms Bøgeskovvej kan der dog kun sættes ørred ud på de nederste 100 m af Onsted Bæk.</p> <p>Lgd.: ca. 2,0 km. Her kan udsættes:</p>	300 stk. ½-års
Fastrupmark Bæk (Tilløb til Løjenkær Bæk) (4)	<p>Et lille vandløb, som blev undersøgt ved Solbjerg Hovedgade. Ca. 25 m opstrøms vejen er der opstået et styrt på ca. 40 cm som følge af et væltet træ. Lidt nedstrøms er vandløbet belagt med fliser på både bunden og kanterne indtil rørunderføringen ved Solbjerg Hovedgade. Strømmen på det flisebelagte stykke er rivende. Ved udløbet af stenkisten under vejen er der et fald på ca. 50 cm ned over nogle større sten. Som helhed vurderes passageforholdene under og opstrøms vejen som værende vanskelige. På stykket nedstrøms vejen (st. 4) er bunden belagt med mange sten og noget grus. Strømmen er god-frisk, og faldet er hele vejen, til udløbet i Løjenkær Bæk, særdeles stort. Der ses flere stenstyrt på strækningen. Der blev som ved de foregående undersøgelser ikke fanget hverken ørred eller andre fisk på den undersøgte station.</p> <p>Lgd.: ca. 1,5 km., gbr.: 1,1 m. Middeldybde: 10 cm (min: 5 cm, max: 15 cm).</p>	
Vitved Bæk (5)	<p>I den øvre del af bækken løber 2 grene af vandløbet sammen i en samlebrønd lidt nedstrøms Lergravsvej (st. 5). Fra samlebrønden og ca. 100 m nedstrøms er bækken rørlagt.</p>	

Vandløbets navn og st. nr. på bilag 1	Beskrivelse	Udsætningsmateriale og antal
Vitved Bæk (5) fortsat	Nedstrøms rørlægningen er vandløbet stærkt udrettet. Bunden er overvejende sandet, men også med en del grus. Lidt nedstrøms herfor passerer vandløbet gennem nogle mindre søer. Der blev alene fanget nipigget hundestejle på stationen.	
(6)	Den nedre del af bækken blev undersøgt nedstrøms Fastrupvej (st. 6). Her er bækken fortsat stærkt udrettet og løber dybt under det omgivende terræn. Bunden er blød og sandet. Der blev alene fanget en ål på stationen. De fysiske forhold i hele Vitved Bæk vurderes som værende for ringe til udsætning af ørred. Lgd.: ca. 2,0 km., gbr.: 0,7 m. Middeldybde: 15 cm (min: 5 cm, max: 30 cm).	
Pilbro Bæk (7)	En lille bæk, der løber gennem en række mindre søer. Fra den sidste sø, som bækken passerer, og til udløb i Stilling-Solbjerg Sø er der kun ca. 200 m. Her er vandet klart, men bunden er alene blød og sandet. Ingen udsætning. Lgd.: ca. 1,2 km., gbr.: 1,1 m. Middeldybde: 7 cm (min: 5 cm, max: 10 cm).	
	Stilling-Solbjerg Sø er en eutrof sø og har derfor ofte haft ringe sigtedybde som følge af mange alger i søen. I 2011 blev der fundet vandremuslinger i søen, og disse forekommer fortsat i søen. Ifølge lokale oplysninger rummer søen fortsat en mindre bestand af søørred.	
Århus Å (8-9)	Strækningen fra søen og ned forbi Blegindvej (st. 9) er generelt udrettet, men har god strøm. Bunden er dog overvejende sandet, og gydegrus mangler. Begge stationer på strækningen blev elfisket, og der blev fanget nogle få ældre ørred. Såfremt bestanden af ørred skal øges, bør der udlægges gydegrus og skjulesten på strækningen.	

Vandløbets navn og st. nr. på bilag 1	Beskrivelse	Udsætningsmateriale og antal
Århus Å (8-9) fortsat	<p>Ca. 40 m nedstrøms Blegindvej (st. 9) er der fortsat en ålekiste i åen og iflg oplysninger fra Aarhus Kommune gælder følgende: Ålekisten er kun i brug i perioden 1. august-15. oktober, hvor der må fiskes ål (åen opstemmes og afspærres) fra solnedgang til solopgang. Resten af året er ålekisten oppe, så hele åens vandføring har fri passage. I perioden hvor der fiskes ål er der et mindre omløbsstryg i funktion, der delvis sikrer passage uden om ålekisten for vandrende arter Ingen udsætning. Lgd.: ca. 2,2 km., gbr.: 2,6 m. Middeldybde: 50 cm (min: 30 cm, max: 70 cm).</p>	
(10-12)	<p>På det videre forløb ned forbi Ingerslev Mølle og videre ned forbi E45 er åen fortsat reguleret og udrettet gennem tiden. Generelt er der fortsat mangel på egnet gydegrus, og det kan med fordel udlægges for at øge selvreproduktionen af ørred. Der ses dog et fint stryg med sten og gydegrus ved Ingerslev Mølle lidt nedstrøms st.10. Her blev der forsøgsvis elfisket, og der blev konstateret en mindre tæthed af såvel yngel som ældre ørred. Ved st. 11 var åen opgravet, og der kunne konstateres en del sandvandring. Opstrøms Århusvej-Hovedvejen (st. 12) er åen genslynget på et kort stykke for ganske nyligt i 2020 eller 2021. Der er stedvis udlagt sten og grus på stykket. På både st. 10 og st. 11 blev der kun fundet ældre ørred, og tætheden var lav. Der blev også fanget andre arter på disse 2 stationer bl.a. båndgrundling. I Århus Å systemet blev denne invasive art første gang fanget i Voldbæk tilbage i 2013. Sidenhen er den konstateret andre steder i Århus Å systemet. Ved st. 12 blev der fanget både yngel og ældre ørred, men tætheden af ørred er også her ringe. Lgd.: ca. 5,5 km., gbr.: 2,5 m. Middeldybde: 40 cm (min: 25 cm, max: 50 cm). Her kan udsættes:</p>	2.200 stk. ½-års
(13-16)	<p>Fra Edslev Mølle, videre forbi Dørup Mølle, Bodil Mølle og et stykke ned forbi Fusvad Bro har åen et mere naturligt forløb med nogle sving og slyngninger.</p>	

Vandløbets navn og st. nr. på bilag 1	Beskrivelse	Udsætningsmateriale og antal
Århus Å (13-16) fortsat	<p>Faldet er stort, og bunden er overvejende stenet og gruset. Der er en høj grad af variation på strækningen og som følge heraf mange skjul i form af sten, grene, trærødder og vandplanter. Vandranunkel forekommer på alle de 4 undersøgte stationer. Aarhus Kommune har stedvis udlagt grene i åen, bl.a. ved st. 16 for at øge skjulemulighederne. Kommunen har konstateret, at denne indsats har resulteret i en forøget tæthed af ørred på de givne lokaliteter. Ørredbestanden på strækningen var generelt under det forventede. Kun ved Fusvad Bro (st. 16) var der en høj tæthed af ørred.</p> <p>Ingen udsætning.</p> <p>Lgd.: ca. 5,4 km., gbr.: 4,2 m.</p> <p>Middeldybde: 30 cm (min: 10 cm, max: 50 cm).</p>	
(17)	<p>På den videre strækning ned mod Tarskov Mølle blev åen undersøgt ved en gangbro over åen (st. 17). Her er åen påvirket af opstuvningen fra Tarskov Mølle, og bunden er generelt sandet. Der er dog et mindre stryg på ca. 15 m med noget finkornet grus, som ikke er velegnet til gydning. I 1994 blev der etableret et omløbsstryg ved Tarskov Mølle, men meget af vandet blev fortsat ledt gennem den gamle møllesø. I 2006 blev der i stedet etableret et å-forløb, udenom møllesøen, som tager al vandet. Der ledes således ikke længere vand gennem møllesøen. Der blev fanget en del ørred på denne station, såvel yngel som ældre ørred, hvilket er en markant fremgang sammenlignet med den forrige undersøgelse fra 2011.</p> <p>Ingen udsætning.</p> <p>Lgd.: ca. 0,5 km., gbr.: 5,0 m.</p> <p>Middeldybde: 40 cm (min: 10 cm, max: 110 cm).</p>	
(18-19)	<p>Ved Tarskov Mølle afsluttes å-forløbet udenom møllesøen med 5 tætliggende sving med et stort fald. Dette fald kunne udnyttes bedre ved at etablere en længere åstrækning med gydegrus og skjulesten.</p> <p>På det videre forløb nedstrøms Tarskov Mølle og ned til Årslev Eng sø er der stedvis stryg med</p>	

Vandløbets navn og st. nr. på bilag 1	Beskrivelse	Udsætningsmateriale og antal
Århus Å (18-19) fortsat	<p>sten og gydegrus, som det er tilfældet ved Harlev Mølle. På andre strækninger er åen mere sandet og mest velegnet som opvækstområde for større ørred. Der blev fundet både yngel og ældre ørred på begge de undersøgte stationer, og tætheden var højere end i 2011.</p> <p>Ingen udsætning.</p> <p>Lgd.: ca. 4,0 km., gbr.: 5,0 m.</p> <p>Middeldybde: 40 cm (min: 20 cm, max: 80 cm).</p>	
(20-21)	<p>Fra Skibby fortsætter Århus Å ned gennem først Årslev Engsø og dernæst Brabrand Sø. Årslev Engsø er en forholdsvis ny sø fra 2003. En undersøgelse fra foråret 2011 udført af DTU konkluderede, at smolttabet alene ved passage af Årslev Engsø var på 72 % for ørredsmolt fra Århus Å. Dernæst kommer der så et yderligere tab gennem Brabrand Sø. For at øge den naturlige ørredbestand i Århus Å-systemet er det afgørende, at der skabes en forbedret passageløsning ved Årslev Engsø. Der arbejdes i øjeblikket på en plan for et omløb uden om Årslev Engsø, hvilket vil reducere smolttabet betydeligt. Iflg. oplysninger fra Aarhus Kommune er det ikke sikkert, at en passage uden om engsøen kommer til at være i funktion på andre tidspunkter end i smoltperioden marts-maj. Derfor er det ikke sikkert, at en løsning vil tilgodese opgangsfiskene. På forløbet nedstrøms Brabrand Sø er åen bred med svag til jævn strøm. Vandet er uklart som følge af alger fra Brabrand Sø. Fra Thorvaldsengade (st. 20) og til udløb i Århus Havn har åen faste lodrette kanter af sten eller beton og løber som en kanal gennem byen på dette stykke.</p> <p>Ved udløbet i havnen er der etableret en overfaldskant således, at der holdes en vis vanddybde i den nederste del af Århus Å ved lavvande.</p> <p>Ved etableringen af Årslev Engsø er vandløbets potentiale reduceret, hvilket fiskeplejen ikke ser som sin opgave at kompensere for.</p> <p>Lgd.: ca. 6,0 km., gbr.: 10 m.</p> <p>Middeldybde: ? cm.</p> <p>Mundingsudsætningen fastholdes:</p>	7.300 stk. smolt

Vandløbets navn og st. nr. på bilag 1	Beskrivelse	Udsætningsmateriale og antal
--	-------------	---------------------------------

Tilløb til Århus Å, højre side

Holmbæk (22)	<p>En mindre bæk, som er blev undersøgt ved Harlevholmvej (st. 22). Her er der ca. 500 m opstrøms og ca. 300 m nedstrøms vejen stedvis udlagt gydebanks, og brinkerne er lagt ned.</p> <p>Iflg. Aarhus Kommune er vandkvaliteten god med faunaklasse 7. Der blev fundet en mindre bestand af ørred, hovedsageligt bestående af årets yngel.</p> <p>Ingen udsætning.</p> <p>Lgd.: ca. 1,3 km., gbr.: 1,5 m.</p> <p>Middeldybde: 15 cm (min: 5 cm, max: 20 cm).</p>	
-----------------	---	--

Madsebæk (23)	<p>Vandløbet var helt udtørret ved denne undersøgelse, hvilket ligeledes var tilfældet ved undersøgelsen i 2003. Bunden er ellers meget gruset og stenet, og med stabil vandføring ville bækken være en fin ørredbiotop. Ved den forrige undersøgelse i 2011 var der en smule vand i bækken, men der blev alene fanget trepigget hundestejle.</p> <p>Ingen udsætning.</p> <p>Lgd.: ca. 2,5 km.</p>	
------------------	--	--

Døde Å (24)	<p>Åen har sit udspring ved Viby og løber herfra forbi Viby Renseanlæg og videre til Brabrand Sø. Faldet er ganske ringe, og åen har kun svag strøm og uklart vand. Bunden er blød og sandet. Der blev elfisket opstrøms Brabrandstien (st. 24), men der blev alene fanget karudse.</p> <p>Ingen udsætning.</p> <p>Lgd.: ca. 1,7 km., gbr.: 4,2 m.</p> <p>Middeldybde: 50 cm (min: 30 cm, max: 80 cm).</p>	
----------------	--	--

Bøgeskov Bæk (25)	<p>En mindre bæk, hvor der især på en strækning opstrøms Ormslevvej er ret fine fysiske forhold med en gruset-stenet bund. Der er dog ingen passage i opstrøms retning til denne del af bækken, idet der ved indløbet til underføringen ved Ormslevsvej er et betonstyrt med en faldhøjde</p>	
----------------------	---	--

Vandløbets navn og st. nr. på bilag 1	Beskrivelse	Udsætningsmateriale og antal
Bøgeskov Bæk (25) fortsat	<p>på ca. 1,4 m. Herfra og til udløb i Døde Å er der ca. 300 m. Denne korte strækning af bækken blev undersøgt lidt nedstrøms Ormslevvej (st. 25). Her er vandføringen ret ringe, men strømmen er jævn-god. Bunden er overvejende sandet. På trods af de ringe fysiske forhold blev der fanget et enkelt stk. ørredyngel samt en ål, skalle og trepigget hundestejle.</p> <p>Ingen udsætning.</p> <p>Lgd.: ca. 1,3 km., gbr.: 1,1 m.</p> <p>Middeldybde: 3 cm (min: 1 cm, max: 20 cm).</p>	
Sommerbæk (26)	<p>I den øvre del af bækken er vandløbet undersøgt lidt opstrøms Århusvej ved st. 26. Ved selve stationspunktet er åen udvidet til en slags havedam. Lidt opstrøms herfor er bækken kantsat med store sten, og bunden er ligeledes belagt med sten uden gydemuligheder. Der er en god strøm og klart vand. Nedstrøms havedammen er åen ført i et buet forløb uden om en ejendom inden den løber under Århusvej i en længere underføring. Bækken blev befisket lidt opstrøms havedammen, og her blev der foruden en del små skaller fundet et enkelt stk. ørredyngel.</p> <p>Ingen udsætning.</p> <p>Lgd.: ca. 1,3 km., gbr.: 0,9 m.</p> <p>Middeldybde: 7 cm (min: 5 cm, max: 20 cm).</p>	
(27-28)	<p>På det videre forløb forbi Hørning By og videre til udløb i Århus Å er bækken i høj grad udrettet gennem tiden. Bækken blev undersøgt to steder på dette forløb, dels ved Fregerslevvej (st. 27) og dels langs med tennisbanerne ved Hørning (st. 28). Ved Fregerslevvej (st. 27) er åen gravet bredere og dybere på begge sider af vejen måske for, at det skal virke som et slags sandfang. Bunden er meget sandet og til dels blød på denne strækning. Længere nedstrøms ved tennisbanerne er der en del sandvandring, men der forekommer også en del større sten. Der ses kun lidt grus, men det er meget finkornet og uegnet til gydning. Stedvis er der ved tennisbanerne og opstrøms herfor udlagt nogle gydebanks, men der har aflejret sig meget sand i disse.</p>	

Vandløbets navn og st. nr. på bilag 1	Beskrivelse	Udsætningsmateriale og antal
Sommerbæk (27-28) fortsat	<p>Der blev ikke fanget nogen ørred på de 2 stationer. På en af de udlagte gydebanks opstrøms tennisbanerne blev der fanget en enkelt ældre ørred på 17 cm.</p> <p>Lgd.: ca. 2,7 km., gbr.: 1,3 m. Middeldybde: 15 cm (min: 5 cm, max: 30 cm). Her kan udsættes:</p>	400 stk. ½-års
Jeksen Bæk (29)	<p>Den allerøverste del af bækken er rørlagt, men fra Gammel Randersvej syd for Jeksen løber bækken i et åbent, men grøftagtigt forløb østpå langs med Jeksen Dalvej. Hvor Jeksen Dalvej mødes med Marielystvej slår bækken et 90 grader sving sydpå for kort efter at løbe i et styrtbrønd. Herfra er bækken rørlagt ca. 150 m ned til Marielystvej. Under de nuværende forhold er Jeksen Bæk først egnet som ørredbiotop. Lidt længere nedstrøms blev bækken undersøgt ved Gammel Ryvej (st. 29). Her løber åen i et udrettet forløb med svag strøm og ringe vandføring. Bunden består af sand og grus. Den sparsomme vegetation består af vandstjerne. På trods af de ringe fysiske forhold blev der fundet en mindre bestand af ørredyngel på strækningen.</p> <p>Ingen udsætning.</p> <p>Lgd.: ca. 0,9 km., gbr.: 0,9 m. Middeldybde: 3 cm (min: 1 cm, max: 5 cm).</p>	
(30-32)	<p>På det videre forløb ned mod udløb forbedres de fysiske forhold markant. Således er der på alle de 3 undersøgte stationer klart vand og et stort fald med god-frisk strøm. Bunden er overvejende gruset-stenet og er velegnet som gydebio-top. Generelt er åen beskyttet af skov i hele forløbet, så kun ved st. 30 blev der fundet vandplanter i form af mærke og vandstjerne.</p> <p>Ved Kollerup Møllevej (st. 31) er arbejdet med at fjerne den gamle bassintrappe nært forestående, da lokaliteten blev undersøgt den 19. aug. 2021. Fjernelsen af den gamle fisketrappe og tilhørende mølledam vil bevirke, at passageforholdene på stedet forbedres markant.</p>	

Vandløbets navn og st. nr. på bilag 1	Beskrivelse	Udsætningsmateriale og antal
Jeksen Bæk (30-32) fortsat	<p>Det vurderes, at der er et fald på over 3 m i forbindelse med fisketrappen. Et fald, som efter spærringen er fjernet, kan udnyttes til at etablere en længere gydestrækning.</p> <p>På alle 3 undersøgte stationer blev der fundet en moderat til høj tæthed af ørred bestående af især årets yngel, men også mange ældre ørred.</p> <p>Ingen udsætning.</p> <p>Lgd.: ca. 2,2 km., gbr.: 1,8 m.</p> <p>Middeldybde: 15 cm (min: 5 cm, max: 30 cm).</p>	

Tåstrup Bæk (33)	<p>Bækken har sit udspring i Tåstrup Sø og er på langt det meste af sit forløb stærkt udrettet.</p> <p>Den øvre del af bækken blev undersøgt opstrøms Tåstrupvej (st. 33). Her er strømmen god og vandet særdeles klart. På de første ca. 50 meter opstrøms vejen er der gruset-stenet bund, men der kan med fordel udlægges mere velegnet gydegrus. Længere opstrøms mod søen bliver bækken mere bred og meget sandet.</p>	
(34)	<p>Kun på de nederste ca. 600 m af bækken løber åen i et mere slynget forløb bl.a. som følge af en genslyngning ca. 150 m opstrøms Harlev Møllevej (st. 34), som blev udført tilbage i ca. 2007.</p> <p>På den undersøgte strækning umiddelbart opstrøms Harlev Møllevej (st. 34) er der udlagt sten og gydegrus.</p> <p>Der blev fundet ørred på begge de undersøgte stationer, men begge steder var tætheden lav.</p> <p>Der er dog en vis naturlig produktion i bækken, som fortsat friholdes for udsætninger.</p> <p>Lgd.: ca. 2,5 km., gbr.: 1,7 m.</p> <p>Middeldybde: 15 cm (min: 5 cm, max: 30 cm).</p>	

Tilløb til Århus Å, venstre side

Lyngbygård Å	<p>Åen har sit udspring i den østlige ende af Bjarup Mose. På strækningen fra udspring og ned til Gjærnevej/Låsbyvej (st. 35) er åen udrettet og reguleret med undtagelse af ganske få sving.</p> <p>Lgd.: ca. 3,3 km.</p>	
--------------	--	--

Vandløbets navn og st. nr. på bilag 1	Beskrivelse	Udsætningsmateriale og antal
(35-37)	<p>På strækningen fra Gjærnvej/Låsbyvej (st. 35) og videre nedstrøms til Skjørringvej (st. 37) fremstår åen med jævn-god strøm og med overvejende sandet bund. Stedvis forekommer der grus og sten. Vandplanter som mærke, vandranunkel og vandstjerne ses stedvis og er vigtige, da de giver skjul og øger variationen. Rensningsanlægget lidt opstrøms Gjærnvej/Låsbyvej (st. 35) er lukket i år. Ved Østerskovvej (st. 36) er der et ca. 30 m langt stenstryg med et stort fald. Nedenfor dette bliver åen sandet. Faldet på stedet kan med fordel udnyttes til at etablere en strækning med gydegrus. Der blev alene fundet ørred ved Østerskovvej (st. 36) og ved Skjørringvej (st. 37), og her var der såvel yngel som ældre ørred. At der ikke blev fundet ørred ved st. 35 er en markant tilbagegang, idet der i 2011 var en god tæthed af årets yngel. Fortsat ingen udsætning. Lgd.: ca. 6,8 km., gbr.: 2,5 m. Middeldybde: 30 cm (min: 10 cm, max: 80 cm).</p>	
(38-41)	<p>På det videre forløb ned mod Wedelslundvej (st. 38) og helt ned til lidt opstrøms Stillingvej (st. 41) har Naturstyrelsen gennemført et større vådområdeprojekt tilbage i 2008. Åen fik her ved 20 nye slyngninger og er blevet ca. 1,5 km længere. Bunden er hævet over en strækning på ca. 1 km, og der er stedvis udlagt grus og sten. Vandstanden er hævet 30-50 cm. På st. 41, som er beliggende umiddelbart nedstrøms Stillingvej, er bunden sandet med en del større sten, men der er ringe variation og få skjul. Ca. 50-100 meter nedstrøms stationen ses dog den første af i alt 4 strækninger med gydegrus og sten, der med mellemrum er udlagt i nedstrøms retning tilbage i 2018. I lighed med undersøgelsen i 2011 blev der kun elfisket ved Wedelslundvej (st. 38) og ved Stillingvej (st. 41). Tætheden af ørred er fortsat lav med tilbagegang ved Wedelslundvej (st. 38), hvor der i 2011 blev fundet ældre ørred, mens der denne gang ikke blev fundet nogen ørred.</p>	

Vandløbets navn og st. nr. på bilag 1	Beskrivelse	Udsætningsmateriale og antal
Lyngbygård Å (38-41) fortsat	<p>Ved Stillingvej (st. 41) var der til gengæld en naturlig ørredbestand bestående af såvel yngel som ældre ørred med en tæthed, der var lidt højere end i 2011.</p> <p>Lgd.: ca. 7,6 km., gbr.: 4,7 m. Middeldybde: 70 cm (min: 30 cm, max: 110 cm).</p>	
(42-45)	<p>På det videre forløb ned forbi Labing Møllevej (st. 42) og ned til Herningmotorvejen (st. 43) er der siden undersøgelsen i 2011 foretaget flere forbedringer i åen. Dels er der på strækningen nedstrøms Labing Møllevej (st. 42) udlagt skjulesten i 2019 for at øge variationen. Derudover er der udlagt 8 større gydebanker på strækningen fra ca. 800 m opstrøms Herningmotorvejen (st. 43) og ned til denne. På begge de undersøgte stationer blev der fundet en høj tæthed af ørred bestående af især yngel, men også nogle ældre ørred. Fra motorvejen og til udløb i Årslev Engsø har åen generelt en vanddybde, som især er velegnet til ældre ørred. Strækningen blev undersøgt på 2 stationer, og på begge blev der fanget ørred, men tætheden var lav.</p> <p>Ved samme DTU-undersøgelse, som omtalt under Århus Å, blev der i foråret 2011 fundet en høj smoltdødelighed (51 %) ved passage af Årslev Engsø. Dertil kommer der så et yderligere tab ved passage af Brabrand Sø.</p> <p>I lighed med Århus Å er det af væsentlig betydning for den naturlige ørredbestand i Lyngbygård Å, at smolttabet reduceres, og at opgangen af gydefisk dermed forbedres. Et omløb uden om Årslev Engsø vil være den bedste løsning for at reducere smolttabet og øge antallet af gydefisk, der vender tilbage. Som beskrevet i afsnittet om Århus Å arbejdes der i øjeblikket på en plan for et omløb uden om Årslev Engsø.</p> <p>Iflg. oplysninger fra Aarhus Kommune er det dog ikke sikkert, at en passage uden om engsøen kommer til at være i funktion på andre tidspunkter end i smoltperioden marts-maj. Derfor er det ikke sikkert, at en løsning vil tilgodese opgangsfiskene.</p>	

Vandløbets navn og st. nr. på bilag 1	Beskrivelse	Udsætningsmateriale og antal
Lyngbygård Å (42-45) fortsat	Lgd.: ca. 7,8 km., gbr.: 5,0 m. Middeldybde: 50 cm (min:15 cm, max. >110cm).	

Tilløb til Lyngbygård Å, højre side

Tilløb til Lyngbygård Å fra Låsby (46-47)	<p>Et mindre vandløb, som på den øvre del blev undersøgt på st. 46 langs med Sorringvej. Her er der udlagt gydegrus og sten for nylig. Strømmen varierer på delstrækninger fra svag til god. Længere nedstrøms ved Gjærvej (st. 47) er bunden fortsat overvejende gruset-stenet. Her er der god strøm på hele strækningen. Ved indløbet til røret under Gjærvej er der et styrt på ca. 20 cm som følge af sammendrevne grene og andet materiale. Der blev elfisket på begge stationer, men tætheden af yngel var ringe, og på den nederste station væsentlig lavere end i 2011. Friholdes fortsat for udsætninger.</p> <p>Lgd.: ca. 1,1 km., gbr.: 1,5 m. Middeldybde: 7 cm (min: 2 cm, max: 50 cm).</p>	
---	--	--

Stovsto Bæk (48-49)	<p>Den øverste del af bækken ved Østerskovvej (st. 48) fremstår fortsat med svag strøm, ringe vandføring og blød bund. Ca. 1 km længere nedstrøms ved vejen ind til Østerskovgård er de fysiske forhold forbedret især nedstrøms vejen. Der er en stejl rørunderføring på stedet med stærk strøm. Ved indløbet har der samlet sig grene, således at der er opstået et styrt på ca. 25 cm ned i røret. Ved afløbet af røret er der et ca. 20 cm rørstyrt. Passageforholdene på stedet bør forbedres.</p> <p>I den nederste del af vandløbet ved Låsbyvej (st. 49) består rørunderføringen af 2 rør, og ved udløbet af dem er der et styrt på ca. 10 cm. Her er der overvejende gruset-stenet bund, og strækningen rummer både stryg og dybere partier. Der blev fundet en naturlig ørredbestand på den nedre del med en moderat tæthed af yngel. Ingen udsætning.</p>	
---------------------	--	--

Vandløbets navn og st. nr. på bilag 1	Beskrivelse	Udsætningsmateriale og antal
Stovsto Bæk (48-49) fortsat	Lgd.: ca. 2,3 km., gbr.: 1,2 m. Middeldybde: 8 cm (min: 3 cm, max: 20 cm).	
Hørslev Bæk (50)	Den øvre del af vandløbet blev undersøgt ved Hørslevvej (st. 50). Her er bækken udrettet og løber noget under terræn med overvejende sandet bund. Grus forekommer, men det er generelt for finkornet til at være velegnet som gydesubstrat. Der kan med fordel udlægges gydegrus i denne del af bækken. Trods de ret ringe fysiske forhold blev der alligevel fundet en mindre bestand af årets yngel. Lgd.: ca. 1,3 km., gbr.: 1,2 m. Middeldybde: 15 cm (min: 10 cm, max: 20 cm).	
(51-52)	I den nedre del af bækken er der delstrækningen med stryg og gruset bund, mens andre hyppigere forekommende strækninger er med lidt dybere vand og udelukkende sandet bund. Ved st. 51 lidt nedstrøms markoverføringen er der fortsat et stort fald ned over nogle store sten. Faldet kunne udnyttes til at etablere en gydestrækning. På begge de undersøgte stationer blev der fundet en naturlig bestand af årets yngel, men tætheden er ringe til moderat. Ingen udsætning. Lgd.: ca. 1,3 km., gbr.: 1,5 m. Middeldybde: 15 cm (min: 5 cm, max: 30 cm).	
Tilløb til Hørslev Bæk (53-54)	Vandløbets øvre del blev undersøgt ved Skovlundvej (st. 53). Her er bækken rørlagt opstrøms vejen, og nedstrøms løber den med svag strøm og blød bund. Kun ved st. 54 blev der på en kortere strækning nedstrøms jernbanen fundet ca. 20 m med udlagt gydegrus og sten. Nedenfor denne strækning er strømmen igen svag. Bunden er blød og leret med en høj grad af vegetationsdækning. Der blev alene elfisket på st. 54, og her blev der fanget nogle få eksemplarer af årets yngel. Ingen udsætning.	

Vandløbets navn og st. nr. på bilag 1	Beskrivelse	Udsætningsmateriale og antal
Tilløb til Hørslev Bæk (53-54) fortsat	Lgd.: ca. 2,0 km., gbr.: 1,1 m. Middeldybde: 10 cm (min: 5 cm, max: 25 cm).	
Tilløb til Lyngby-gård Å fra Tovstrup (55)	Den øvre strækning ved Toustrup Stationsvej (st. 55) er reguleret, har lav vanddybde og udelukkende sandet bund. I undersøgelsen i 2011 blev der fundet en ca. 300 m lang rørlægning på en strækning ca. 400 m nedstrøms for st. 55. Denne rørlægning er siden da fjernet. De fysiske forhold er for ringe til udsætning. Lgd.: ca. 2,0 km., gbr.: 0,6 m. Middeldybde: 4 cm (min: 3 cm, max: 10 cm).	
(56-57)	På det videre forløb blev der ca. 200 m opstrøms Johannes Jensen Vej (st. 56) fundet en strækning med en del grus og sten. Ned mod vejen bliver bækken dog mere sandet. Fra Johannes Jensen Vej og ned til Tovstrup Mølle forekommer der en række mindre stenstyrt på 15-20 cm, hvoraf nogle af dem vanskeliggør passage. Strækningen ved møllen er noget okkerpåvirket som følge af et tilløb. Ca. 500 m nedstrøms Tovstrup Mølle er der en fin gruset-stenet bund, som er velegnet som gydebiotop. Udlægning af større sten ville dog øge variationen. Der blev som i 2011 ikke fanget nogen ørred på st. 56, mens der fortsat er ørredyngel på st. 57. Tætheden er dog lavere end i 2011. Ingen udsætning. Lgd.: ca. 1,5 km., gbr.: 1,7 m. Middeldybde: 15 cm (min: 5 cm, max: 20 cm).	
Hejbæk (58-59)	På den øvre del opstrøms vejen Rohde (st. 58) er bækken rørlagt. Nedstrøms vejen er der både stryg med gydegrus og strækninger med dybere vand. Ca. 700 m længere nedstrøms ved Rohde Mølle er der fortsat en mølleopstemning med ca. 2 meters faldhøjde. Opstemningen forhindrer passage i opstrøms retning. Såfremt opstemningen fjernes, og de naturlige faldforhold genskabes vil hele den ca. 700 m lange strækning op til Rohde (st. 58) kunne benyttes af opdrækkende moderfisk.	

Vandløbets navn og st. nr. på bilag 1	Beskrivelse	Udsætningsmateriale og antal
Hejbæk (58-59) fortsat	<p>På strækningen nedenfor møllesøen består bunden af grus og sten. Bækken er her helt dækket af kantvegetation, hvilket forhindrer, at hejrer kan fouragere i denne del af bækken.</p> <p>Der blev som i 2011 ikke fundet ørred på st. 58, men også denne gang var der en naturlig ørredbestand på st. 59 nedenfor mølleopstemningen. Tætheden var dog lavere end i 2011.</p> <p>På trods af udsætningerne ved vejen Rohde (st. 58) har det ikke medført en stationær ørredbestand opstrøms opstemningen, og da hovedparten af de nedtrækkende ørred vil gå tabt ved passage af møllesø og opstemning indstilles udsætningerne.</p> <p>Lgd.: ca. 1,4 km., gbr.: 1,3 m. Middeldybde: 10 cm (min: 3 cm, max: 30 cm).</p>	
Skjørring Bæk (60)	<p>Bækken er rørlagt på den øverste del. Men fra skovbrynet i den sydøstlige del af Sjelle Skov løber bækken i et åbent forløb. Bunden er her blød-sandet og vandføringen ringe. De fysiske forhold er for ringe til ørred.</p> <p>Ingen udsætning.</p> <p>Lgd.: ca. 1,4 km., gbr.: 0,7 m. Middeldybde: 3 cm (min: 2 cm, max: 5 cm).</p>	
(61-62)	<p>Længere nedstrøms ved Langelinie (st. 61) vest for Sjelle og videre ned forbi Vedelslund (st. 62) er de fysiske forhold bedre. Her er klart vand og god-frisk strøm, og på begge stationer var bunden helt overvejende gruset-stenet. Ved rørun-derføringen under vejen ind til Vedelborgs er faldet højt, og det vurderes at være vanskeligt passabelt. Der blev dog fanget enkelte ørredyn- gel opstrøms rørun-derføringen, men som i 2011 var der en højere tæthed på st. 62 nedstrøms rørun-derføringen. Begge steder var tætheden dog lavere end ved undersøgelsen i 2011. De sidste ca. 300 m af Skjørring Bæk er genslynget og restaureret i forbindelse med Naturstyrelsens vådområdeprojekt i Lyngbygård Å fra 2008. Si- den omkring år 2014 bliver åen ledt gennem en mindre sø, kort inden den løber i Lyngbygård Å. Dette nye forløb gennem søen vil forringe pas- sagemulighederne, og det anbefales, at åen føres</p>	

Vandløbets navn og st. nr. på bilag 1	Beskrivelse	Udsætningsmateriale og antal
Skjørring Bæk (61-62) fortsat	tilbage i det restaurerede forløb fra 2008. Ingen udsætning Lgd.: ca. 2,3 km., gbr.: 1,7 m. Middeldybde: 7 cm (min: 3 cm, max: 25 cm).	
Tilløb til Lyngby- gård Å fra Sjelle (63)	Et lille vandløb, der blev besøgt på den nederste del. Her var vandløbet hårdt vedligeholdt, idet det var maskinopgravet og bunden blød og sandet. De fysiske forhold er for ringe til udsætning af ørred. Lgd.: ca. 0,7 km., gbr.: 0,5 m. Middeldybde: 7 cm (min: 5 cm, max: 10 cm).	
Herskind Grøft (64)	Et mindre vandløb, som blev undersøgt ved Præstbrovej (st. 64). Her er der god strøm, og bunden er helt overvejende gruset-stenet. I forbindelse med Naturstyrelsens vådområdeprojekt i 2008 i Lyngbygård Å blev de nederste ca. 150 m af Herskind Bæk restaureret med grus og sten. På trods af de ret gode fysiske forhold var tætheden af ørredyngel væsentligt lavere end ved undersøgelsen i 2011. Ingen udsætning. Lgd.: ca. 1,6 km., gbr.: 1,1 m. Middeldybde: 10 cm (min: 5 cm, max: 20 cm).	
Borum Møllebæk (65-68)	I modsætning til 2011, hvor vandet var helt klart i bækken, blev det ved denne undersøgelse fundet uklart som følge af alger fra Lading Sø. Fra afløbet af Lading Sø og ca. 3 km nedstrøms er vandløbet noget reguleret. Men fra Baskær Skov mellem st. 67 og 68 og videre til udløb har vandløbet mange steder et ureguleret forløb med mange naturlige sving. Generelt er der dog på alle 4 stationer en ret høj grad af fysisk variation med både stryg og høller. Strømmen er jævn-god, og bunden er overvejende gruset-stenet. Ved Borum Møllevej (st. 68) er der fortsat et stort fald på en mindre ganske kort strækning. Faldet kunne udnyttes til at etablere en længere strækning med gydegrus. Modsat i 2011 blev der ved denne undersøgelse fundet ørredyngel	

Vandløbets navn og st. nr. på bilag 1	Beskrivelse	Udsætningsmateriale og antal
Borum Møllebæk (65-68) fortsat	<p>på alle 4 stationer. Tætheden var ringe på de 2 øverste stationer, mens den på de nederste to var moderat til høj.</p> <p>Ingen udsætning.</p> <p>Lgd.: ca. 5,3 km., gbr.: 2,4 m.</p> <p>Middeldybde: 25 cm (min: 5 cm, max: 40 cm).</p>	
Storkesig Bæk (69)	<p>I den øvre del af bækken ved st. 69 er de fysiske forhold fortsat meget ringe. Vandløbet er stærkt udrettet, og der er kun ganske svag strøm samt blød bund. Pindsvineknop er kraftig udbredt og dækker det meste af bækken. Strækningen er på nuværende tidspunkt ikke egnet til ørred.</p> <p>Lgd.: ca. 1,1 km., gbr.: 1,2 m.</p> <p>Middeldybde: 10 cm (min: 10 cm, max: 10 cm).</p>	
(70-71)	<p>Ca. 800 m nedstrøms st. 69 begynder bækken at have et langt mere naturligt forløb med mange små sving. Herfra og til udløb forbedres de fysiske forhold uden at være optimale. Strømmen er jævn-god, og vandet er klart, men der er kun i mindre omfang velegnet gydegrus.</p> <p>Der anbefales stedvis at supplere med udlægning af gydegrus. Der blev fanget ørredyngel på begge de undersøgte stationer, men tætheden er fortsat kun ringe til moderat, hvilket også var tilfældet i 2011.</p> <p>Ingen udsætning.</p> <p>Lgd.: ca. 2,7 km., gbr.: 0,9 m.</p> <p>Middeldybde: 10 cm (min: 3 cm, max: 30 cm).</p>	
Yderup Bæk (72-73)	<p>I den øvre del af bækken ved Yderupvej (st. 72) er bækken fortsat rørlagt på en ca. 400 m lang strækning. Længere nedstrøms ved vejen Tingvad (st. 73) er der etableret sandfang, som ved denne undersøgelse stort set var fyldt op med sand. Nedstrøms vejen er der på en flere hundrede meter lang strækning udlagt grus og sten tilbage engang før 2011.</p> <p>Ligesom i 2011 blev der også denne gang fundet en naturlig ørredbestand bestående af årets yngel, men tætheden er fortsat under det forventede.</p>	

Vandløbets navn og st. nr. på bilag 1	Beskrivelse	Udsætningsmateriale og antal
Yderup Bæk (72-73) fortsat	<p>Ingen udsætning. Lgd.: ca. 2,1 km., gbr.: 1,3 m. Middeldybde: 7 cm (min: 5 cm, max: 10 cm).</p>	
Lyngby Bæk (Tilløb til Yderup Bæk) (74)	<p>Vandløbet er rørlagt på hele den øvre del ved Lyngby og ned til st. 74. Nedstrøms rørlægningen er der særdeles klart vand og jævn-god strøm. Bunden er overvejende stenet, men også med en del grus og lidt sand. Vandføringen kan være kritisk i tørre perioder. Dette er måske årsagen til, at der heller ikke ved denne undersøgelse blev fanget nogen ørred i vandløbet. Ingen udsætning. Lgd.: ca. 0,6 km., gbr.: 1,0 m. Middeldybde: 5 cm (min: 5 cm, max: 15 cm).</p>	
Voldbæk (75-79)	<p>Bækken udspringer i Brendstrup Skov og løber på den øvre del gennem flere mindre søer i Skjoldhøjkielen. På forløbet gennem Skjoldhøjkielen og ned mod Anelystvej tæt på st. 75 er der mange steder udlagt gydegrus og skjulesten. Fra st. 75 og videre forbi st. 75a og st. 76, ned mod jernbanen nord for Brabrand er Voldbækken genslynget på flere strækninger, og der er udlagt gydegrus samt skjulesten. Stedvis er de høje brinker lagt ned. Denne restaurering blev afsluttet i november 2020. Fra Jernbanen og til udløb i Århus Å er der et fint varieret forløb med grus og mange sten. Denne strækning er beskyttet af træer i størstedelen af forløbet, men vandranunkel forekommer i mindre grad. Ved Årsløv Mølleløse (st. 78) er der i ca. 2005 etableret et om-løbsstryg udenom søen. Næsten al vand ledes gennem stryget, der har et meget stort fald, men med flere indlagte hvilebassiner. Der blev som i 2011 kun fanget få ørred på de 5 befiskede stationer, og tætheden var ringe og langt under det forventede. Lgd.: ca. 5,0 km., gbr.: 1,7 m. Middeldybde: 15 cm (min: 5 cm, max: 65 cm). Her kan udsættes:</p>	1050 stk. ½-års

III. Udsætningsmateriale

På baggrund af denne undersøgelse vil udsætningsbehovet i Århus Å systemet fremover kunne dækkes ved årlig udsætning af:

Yngel	½-års	1-års	Mundingsudsætning
0 stk.	3950 stk.	0 stk.	7.300 stk.

Efter Årslev Engsø er blevet etableret har det ikke længere været muligt at fange nok moderfisk i Århus Å-systemet. Derfor stammer alle udsætninger i dag fra moderfisk fanget i Giber Å.

Praktiske anbefalinger for udsætning af ørred

Planen omfatter et særskilt udsætningsskema (afsnit IV), i hvilket der er anført udsætningsmængde og aldersgruppe for hvert udsætningssted. Udsætningsmaterialets fordeling på udsætningsstederne skulle kunne ske alene ved benyttelse af udsætningsskemaerne, samt udsætningskortet. Spred yngel og ½-års ørreder over de strækninger, der er angivet i udsætningsskemaerne. De anviste udsætningsmængder må ikke blive overskredet, men kan deles til udsætning over flere gange, når blot udsætningerne bliver foretaget inden for den fastlagte periode:

1. Yngel udsættes i maj
2. 1-års udsættes i maj
3. ½-års udsættes i september/oktober
4. Mundingsudsætning af smolt udsættes i april, uge 14-17

Yngel

Den udsatte yngel skal være fuldt svømmedygtig og have opbrugt blommesækken, samt være forfodret i mindst 3 uger. Udsætning af yngel skal foregå på de mest lavvandede steder (helst under 10 cm dybde), hvor strømmen er frisk og hvor der er skjulmuligheder mellem grus og/eller vegetation.

Det er en forudsætning for en høj overlevelse, at ynglen bliver spredt videst muligt på den angivne strækning.

½-års

Det er en forudsætning for en høj overlevelse, at fiskene bliver spredt videst muligt på den angivne strækning.

Mundingsudsætning

Angiver udsætning af smoltificerede 1- eller 2-års fisk (større end 14 cm, ca. 30 gr.) nederst i vand-systemet. Denne udsætning foretages i april (uge 14-17) måned og fastsættes ud fra en vurdering af vandsystemets oprindelige og nuværende smoltproduktion.

Regler for udsætning af fisk

DTU Aqua anbefaler, at planen så vidt muligt bliver opfyldt med fisk, som er afkom af vandsystemernes egne ørredstammer. Før en fiskeriforening går i gang med en sådan produktion skal de veterinære forhold imidlertid være afklaret med Fødevarestyrelsen, VeterinærSyd, Akvakultur.

De ørreder, som bliver udsat i forbindelse med dambrugs og andre stemmeværksejeres pligtudsætninger, skal i det omfang det er muligt, være afkom af vildfisk opfisket i vandløbet. Man skal være opmærksom på, at der gælder særlige veterinære krav til det udsætningsmateriale, som bliver anvendt opstrøms dambrug der er kategoriseret fri for IPN (Infektøs Pancreas Necrose) og/eller BKD (Bakteriel nyresyge).

De love man skal være opmærksom på, når man beskæftiger sig med udsætning af fisk, er blandt andet: Fødevarestyrelsens bekendtgørelse nr. 967 af 18. juli 2013 om overvågning og registrering af IPN og BKD, Fødevarestyrelsens vejledning nr. 9253 af 1. maj 2014 om godkendelse af akvakulturbrugs vandtilførsel i forbindelse med IPN og BKD sundhedsstatus som kategori I eller II samt Veterinærdirektoratets cirkulære af 27. august 1986 om rensning og desinfektion af ferskvandsdambrug. Vær opmærksom på vejledningen i følge hvilken der nu også kan oprettes zoner fri for IPN og BKD, så der vil altså ikke nødvendigvis kun være tale om IPN og BKD krav i forbindelse med udsætninger opstrøms IPN- og BKD-fri dambrug.

Endvidere er der Fødevarestyrelsens bekendtgørelse nr. 965 af 18. juli 2013 om autorisation og drift af akvakulturbrug samt om omsætning af akvatiske organismer og produkter deraf, og Fødevarestyrelsens bekendtgørelse nr. 1324 af 26. november 2015 om overvågning og bekæmpelse af visse smitsomme sygdomme hos akvatiske organismer.

I forbindelse med VHS-syge (Viral Haemorrhagisk Septikæmi), også kaldet Egtvedsyge har Danmark tidligere været opdelt i forskellige zoner. Det sidste VHS udbrud i ferskvand forekom i marts 2009. Siden november 2013 er alle danske ferskvandsområder blevet kategoriseret som fri for VHS (Kat. I), og som en følge heraf er zoneringsen ophævet. Vær opmærksom på at de danske havområder kun er kategori III, hvorfor der ikke må føres levende fisk herfra til danske ferskvandsområder.

Opmærksomheden skal, som tidligere beskrevet, også henledes på bestemmelserne vedrørende udsætning af fisk i frivand ovenfor visse dambrug, hvor det også kræves, at udsætningsmaterialet er IPN og/eller BKD frit. I CHR-registret, der drives af Fødevarestyrelsen kan man finde den aktuelle sygdomskategorisering af det enkelte dambrug. CHR-registret findes på Fødevarestyrelsens hjemmeside under Dyr → Fisk og Akvakultur → Register over danske akvakulturbrug → Aquaculture farms. Det enkelte dambrugs status kan ændres med dags varsel.

Det kan være lidt vanskeligt at finde rundt i CHR-registret. Det anbefales derfor at man inden udsætning i vandløb med dambrug indhenter den aktuelle sygdomsmæssige status hos Fødevarestyrelsen, Sektion for Akvakultur, VeterinærSyd, Søndergade 50, 6600 Vejen.
Telefon: 72 27 69 00. Telefax: 72 27 55 02. E-mail: akva@fvst.dk

Det skal bemærkes at det i følge ovennævnte bekendtgørelse 967 er erstatningspådragende at udsætte fisk med vildfiskeoprindelse (første generation afkom af vildfisk) opstrøms dambrug der er kategoriseret fri for IPN og BKD.

Læs mere på: www.fiskepleje.dk/fiskesygdomme

IV. Udsætningskemaer

Udsætningskemaer (ørred) | ÅrhusÅ

I udsætningskemaerne er udsætningsstrækning for yngel og 1/2-års angivet med et antal meter op- og nedstrøms fra tilkørselsstedet. Det vil sige, at antallet af udsætningsfisk for den enkelte station skal fordeles over den angivne strækning.

1/2-ÅRS

Dis-Vs	Vandløb	St. nr.	Udsætningslokalitet	Opstrøms meter	Nedstrøms meter	Antal
13-20	Onsted Bæk	3a	De nederste 100 m af bækken	0	100	300
13-20	Århus Å	10	Ingerslev Mølle	600	1900	2200
13-20	Sommerbæk	28	Ved tennisbanerne i Hørning	400	700	400
13-20	Voldbæk	75	Den gamle Truevej	200	300	450
13-20	Voldbæk	77	Ved plejehjemmet Møllegården	400	200	600

I alt: 3950

Udsætningskemaer (ørred) | ÅrhusÅ

Fiskene spredes videst muligt omkring udsætningslokaliteten.

MUNDINGSUDSÆTNING

Dis-Vs	Vandløb	St. nr.	Udsætningslokalitet	Opstrøms meter	Nedstrøms meter	Antal
13-20	Århus Å	21	Ved Mølleparken	-	-	7300

I alt: 7300

Bilag 1 (ørred) | ÅrhusÅ. Undersøgt i efteråret 2021

Dis	Vs	Vandløb	st#	Position WGS84:UTM32N	Biotop (ørred)		Bredde (m)	Areal (m²)	Antal/100 m²		Antal/100 m		Ål Antal	Andre arter
					Yngel	1/2-års			1-års	>1-års	Yngel	Ældre		
13	20	Århus Å	1	569079,6209455	1		1.5	70	0	0	0	0	0	Ged
13	20	Århus Å	2	567281,6210696	1		2.3	103	0	0	0	0	0	Ged
13	20	Århus Å	3	567794,6209041	0	0	0.1	-	-	-	-	-	-	(ikke befisket)
13	20	Århus Å	4	566748,6210327	3	3	1.1	55	0	0	0	0	0	9-pig
13	20	Århus Å	5	564327,6211133	0	0	0.4	20	0	0	0	0	0	
13	20	Århus Å	6	565750,6211614	2	2	1	50	0	0	0	0	1	(ikke befisket)
13	20	Århus Å	7	562960,6212481	1		1.1	-	-	-	-	-	-	3-pig, Ged
13	20	Århus Å	8	566889,6213810	2	2	2.6	117	0	2	0	3	3	3-pig
13	20	Århus Å	9	567528,6213812	2	2	2.6	106	0	3	0	6	0	3-pig
13	20	Århus Å	10	567937,6214605	3	3	2.3	115	0	4	0	7	5	3-pig, BGrøn, Suder
13	20	Århus Å	11	565915,6216288	2	2	2.7	135	0	7	0	19	1	3-pig, BGrøn, Skal
13	20	Århus Å	12	565388,6217177	3	3	2.5	125	6	15	14	36	1	
13	20	Århus Å	13	564499,6218230	4	4	3.8	163	8	3	28	10	3	BLamp, FKreb
13	20	Århus Å	14	563481,6217842	4	4	4	192	14	14	54	53	15	3-pig, Abo, BGrøn, FKreb, Laks, Skal
13	20	Århus Å	15	563235,6218375	4	4	3.5	157	26	20	90	69	5	Laks
13	20	Århus Å	16	561991,6219193	5	5	5.5	132	83	31	452	169	0	BLamp
13	20	Århus Å	17	562169,6220210	3	3	5	245	14	20	66	98	4	Abo, Skal
13	20	Århus Å	18	562883,6220698	3	3	4.8	192	39	21	183	99	15	Abo, BLamp, Skal
13	20	Århus Å	19	564732,6221593	3	3	5.3	227	9	12	44	63	6	Abo, BLamp, Ged, Hork, Skal
13	20	Århus Å	20	571119,6222289	2	2	20	-	-	-	-	-	-	(ikke befisket)
13	20	Århus Å	21	574239,6224158	2	2	10	-	-	-	-	-	-	(ikke befisket)
13	20	Århus Å	22	564192,6221121	3	3	1.5	37	22	4	33	5	0	3-pig, 9-pig
13	20	Århus Å	23	567293,6222107	0	0	0	-	-	-	-	-	-	(ikke befisket)
13	20	Århus Å	24	570498,6221557	0	0	4.2	168	0	0	0	0	0	Karud
13	20	Århus Å	25	570489,6220864	1	1	1.3	62	2	0	2	0	1	9-pig, Skal
13	20	Århus Å	26	563143,6214758	3	3	0.9	39	3	0	3	0	0	Skal
13	20	Århus Å	27	564356,6215145	1	1	1.3	65	0	0	0	0	0	3-pig, 9-pig, Skal
13	20	Århus Å	28	565080,6215740	2	2	1.4	65	0	0	0	0	0	3-pig, 9-pig, Skal
13	20	Århus Å	29	561035,6216964	1	1	0.9	36	16	0	14	0	0	
13	20	Århus Å	30	561113,6217750	4	4	1.3	44	178	32	230	41	0	
13	20	Århus Å	31	561176,6218438	5	5	2	70	69	38	137	74	0	BLamp
13	20	Århus Å	32	561964,6219189	5	5	2	66	104	39	207	77	0	
13	20	Århus Å	33	561547,6220484	2	2	1.7	79	0	3	0	5	10	
13	20	Århus Å	34	562913,6220996	4	4	1.8	61	22	2	39	3	3	3-pig, Abo, Skal
13	20	Århus Å	35	550399,6224772	2	2	2	90	0	0	0	0	1	3-pig
13	20	Århus Å	36	552813,6225374	2	2	2.6	119	28	8	72	20	0	Skal
13	20	Århus Å	37	555844,6224975	3	3	3	150	6	5	16	12	6	3-pig, BLamp
13	20	Århus Å	38	557651,6225152	2	2	4.3	150	0	0	0	0	0	3-pig, 9-pig, Skal
13	20	Århus Å	39	559566,6225723	2	2	4	-	-	-	-	-	-	(ikke befisket)
13	20	Århus Å	40	561335,6225912	2	2	4.5	-	-	-	-	-	-	(ikke befisket)

3-pig: Tre-pigget hundestejle, 9-pig: Ni-pigget hundestejle, Abo: Aboerne, BGrøn: Båndgründling, BLamp: Bæklampret, Bras: Brasen, Elrit: Elritse, FFuk: Finneribet ferskvandsulk, Fjeld: Fjeldørred, FKreb: Fodkreb, FLamp: Flodlampret, Ged: Gedde, Grund: Gründling, HavØ: Havørred, HLamp: Havlampret, Karud: Karudse, KlidØ: Klidørred, Kuld: Kuldling, LILun: Lille hundefisk, PSner: Pigsmeiling, RegnØ: Regnbueørred, RLøj: Regnløje, RudSk: Rudskalle, Sand: Sandart, Skal: Skalle, Skarud: Seilskarud, SKKar: Skælkarpe, SKreb: Signalkrebs, Skrub: Skrubbe, Smerl: Smerling, Snerb: Snerbel, Sokulding: Sormundet kutling, SoAb: Solaborre, Stal: Stalling, StrSk: Strømstalle

Bilag 1 (ørred) | ÅrhusÅ. Undersøgt i efteråret 2021

Dis	Vs	Vandløb	st#	Position WGS84_UTM32N	Biotop (ørred)		Bredde (m)	Areal (m²)	Antal/100 m²		Antal/100 m		Ål Antal	Andre arter
					Yngel	1/2-års			1-års	>1-års	Yngel	Ældre		
13	20	Århus Å	41	562271,6226470		2	6	288	13	9	72	52	3	3-pig, Abo, Skal
13	20	Århus Å	42	563788,6224816	4		5.3	212	51	5	268	25	7	3-pig, BLamp, Skal
13	20	Århus Å	43	564136,6223687	3	3	5.5	253	65	6	353	31	20	3-pig, Abo, Grund, Skal
13	20	Århus Å	44	565376,6222673		2	5.2	192	1	2	3	10	0	Abo, Hork, Skal
13	20	Århus Å	45	565659,6222325	3	3	4.2	201	11	7	46	27	4	Abo, BLamp, Grund, Hork, Skal
13	20	Århus Å	46	550393,6223990	2	2	1.3	54	3	0	3	0	3	3-pig
13	20	Århus Å	47	550392,6224655	4		2.2	50	5	0	10	0	2	
13	20	Århus Å	48	552145,6224339	0.5		1	38	0	0	0	0	0	
13	20	Århus Å	49	553364,6224380	3	3	1.4	65	53	0	73	0	0	3-pig, 9-pig, BLamp
13	20	Århus Å	50	560506,6224262	2	2	1.2	66	11	0	13	0	0	3-pig, 9-pig, Ged
13	20	Århus Å	51	560013,6225087	3	3	1.8	86	23	0	40	0	2	3-pig
13	20	Århus Å	52	559573,6225591	2	2	1.2	57	41	0	49	0	1	3-pig, BLamp
13	20	Århus Å	53	558820,6223418	0	0	1	-	-	-	-	-	-	(ikke befisket)
13	20	Århus Å	54	559964,6224067	1		1.2	60	6	0	7	0	1	3-pig, 9-pig
13	20	Århus Å	55	550619,6227593	0	0	0.7	-	-	-	-	-	-	(ikke befisket)
13	20	Århus Å	56	551917,6226199	2	2	1.7	76	0	0	0	0	0	3-pig
13	20	Århus Å	57	552264,6225551	4	4	1.7	62	39	0	65	0	0	
13	20	Århus Å	58	554156,6225749	3		1.4	63	0	0	0	0	0	
13	20	Århus Å	59	553484,6225464	4		1.3	39	37	0	48	0	1	3-pig
13	20	Århus Å	60	556161,6227700	0	0	0.7	-	-	-	-	-	-	(ikke befisket)
13	20	Århus Å	61	556667,6226523	3	3	1.3	61	2	0	3	0	0	
13	20	Århus Å	62	557067,6225935	4		2.1	84	13	2	25	3	0	
13	20	Århus Å	63	558236,6225652	1		0.5	-	-	-	-	-	-	(ikke befisket)
13	20	Århus Å	64	559909,6226223	3	3	1.1	51	10	0	10	0	0	9-pig
13	20	Århus Å	65	560487,6230179	2	2	2.3	105	4	3	8	5	0	Abo, Skal
13	20	Århus Å	66	560752,6229521	4	4	2.8	128	12	4	33	9	1	Abo, Skal
13	20	Århus Å	67	560763,6228583	3	3	2.4	117	44	0	104	0	2	Abo, Skal
13	20	Århus Å	68	561681,6227125	4	4	2	78	118	8	235	16	5	Skal
13	20	Århus Å	69	563331,6228856	0	0	1.2	-	-	-	-	-	-	(ikke befisket)
13	20	Århus Å	70	562791,6227823	2	2	0.8	36	23	0	18	0	1	3-pig, 9-pig
13	20	Århus Å	71	562603,6227422	2	2	1	54	48	4	48	4	1	3-pig, 9-pig
13	20	Århus Å	72	565543,6226971	0	0	-	-	-	-	-	-	-	(ikke befisket)
13	20	Århus Å	73	564610,6226539	4	4	1.3	65	31	0	39	0	1	3-pig
13	20	Århus Å	74	564685,6226002	3	3	1	50	0	0	0	0	0	
13	20	Århus Å	75a	567431,6224847	3	3	1.8	86	9	0	15	0	10	3-pig
13	20	Århus Å	75	567804,6225272	3	3	2	92	0	3	0	5	8	3-pig, 9-pig
13	20	Århus Å	76	567332,6224559	3	3	1.7	-	-	-	-	-	-	(ikke befisket)
13	20	Århus Å	77	567521,6223966	4	4	1.8	77	0	2	0	3	6	
13	20	Århus Å	78	567561,6223701		3	1.2	70	0	10	0	12	8	Abo
13	20	Århus Å	79	567664,6223269	4	4	2	64	10	15	18	29	4	

3-pig: Tre-pigget hundestejle, 9-pig: Ni-pigget hundestejle, Abo: Aboerne, BGrun: Båndgrundling, BLamp: Bæklampret, Bras: Brasen, Elrit: Elritse, FFuk: Finnseribet ferskvandsulk, Fjeld: Fjeldørred, FKreb: Fodkreb, FLamp: Flodlampret, Ged: Gedde, Grund: Grundling, HavØ: Havørred, HLamp: Havlampret, Karud: Karudse, KlidØ: Klidørred, Kuld: Kuld, LILun: Lille hundefisk, PSner: Pigsmeiling, RegnØ: Regnbueørred, RLøj: Regnløje, RudSk: Rudskalle, Sand: Sandart, Skal: Skalle, Skarud: Seilskarud, SKKar: Skælkarpe, SKreb: Signalkrebs, Skrub: Skrubbe, Smerf: Smerling, Sneb: Snebel, Sokul: Sorkulning, Sorm: Sormundet kutling, SoAb: Solaborre, Stal: Stalling, StrSk: Strømstalle

Bilag 3

”Ørredindeks” kaldet DFFVø til bedømmelse af fiskebestanden

I september 2015 udsendte Miljøministeriet en bekendtgørelse, der definerer, hvordan vandløbenes fiskebestande skal vurderes i forhold til, om de opfylder kravet om en god økologisk tilstand i de kommende vandområdeplaner og EU's Vandrammedirektiv. Kravene er medtaget i statens Vandområdeplaner.

Der kan anvendes to forskellige fiskeindeks, Dansk Fiskeindeks For Vandløb (DFFV) til en vurdering af fiskebestanden og den fiskeøkologiske tilstand:

- DFFVa, der beskriver artssammensætningen i vandløbet, men ikke kan anvendes til at vurdere, om den naturlige bestand af fx ørred og laks er på et naturligt niveau, målt i antal.
- DFFVø, der anvendes til at vurdere, om den naturlige bestand af ørred og laks er på et tilfredsstillende niveau, målt i antal. Indekset, der bl.a. bygger på DTU Aquas data fra undersøgelser af danske bestande af ørred og laks gennem årtier, er beregnet på den naturlige bestand af ørredyngel. Derfor kan DTU Aquas data over yngeltætheder, fra Planerne for Fiskepleje, direkte bruges til en beregning af DFFVø.

Indekset DFFVø kaldes også for ”Ørredindekset” og anvendes i DTU Aquas Planer for Fiskepleje. Ørredbestanden bliver beregnet som antal ½-års ørred og antal ældre ørred pr. 100 m² vandløbsbund for de vandløb, der har en bredde på under to meter. Bestanden bliver opgjort som antal pr. 100 løbende meter vandløb, hvis vandløbet er mindst to meter bredt. Det skyldes, at i små vandløb kan hele arealet være egnet for yngel, mens der i de brede vandløb kan være områder som er uegnet for yngel.

Kravene til ørredbestanden i et gydevandløb er defineret i ørredindekset DFFVø og vist i tabellen herunder. I naturlige gydevandløb for ørred skal den økologiske tilstand som minimum være vurderet som god for at opfylde vandområdeplanernes kvalitetskrav.

DTU Aqua har på den baggrund udarbejdet et digitalt kort over de naturlige ørred- og laksebestande fra gydning, bedømt i forhold til DFFVø, som kan findes her: kort.fiskepleje.dk

Den fiskeøkologiske tilstand af et gydevandløb for ørred kan i forhold til ørredindekset DFFVø beskrives ud fra bestanden af ½-års ørredyngel. Bestanden bør normalt leve op til kravene for god økologisk tilstand. Hvis der gyder laks i vandløbet, medregnes antal ½-års lakseyngel, idet de to arter stort set stiller de samme krav til vandløbets miljøtilstand.

Økologisk tilstand	Vandløb med en bredde under 2 m Antal ½-års yngel pr. 100 m ² vandløbsbund	Vandløb med en bredde på 2 m og derover Antal ½-års yngel pr. 100 m vandløb
Høj	Over 130	Over 250
God	80-130	150-250
Moderat	40-79	100-149
Ringe	10-39	30-99
Dårlig	0-9	0-29

2021

- Nr. 79 Plan for fiskepleje i Uggerby Å / *Hans-Jørn Aggerholm Christensen*
- Nr. 80 Plan for fiskepleje i Salling, Mors, Thyholm og tilløb til sydvestlige del af Limfjorden / *Michael Kaczor Holm*
- Nr. 81 Plan for fiskepleje i sydøstsjællandiske vandløb / *Andreas Svarer*
- Nr. 82 Plan for fiskepleje i vandløb på Lolland, Falster og Møn / *Peter Geertz-Hansen*
- Nr. 83 Plan for fiskepleje i Skals Å / *Jørgen Skole Mikkelsen og Henrik Dalby Ravn*
- Nr. 84 Plan for fiskepleje i vandløb omkring Haderslev mellem Genner Strand og Avnø Vig / *Andreas Svarer*
- Nr. 85 Plan for fiskepleje i tilløb til Åbenrå Fjord og Genner Bugt / *Jørgen Skole Mikkelsen*

2022

- Nr. 86 Plan for fiskepleje i Århus Å / *Jørgen Skole Mikkelsen*
- Nr. 87 Plan for fiskepleje i Karup Å / *Andreas Svarer*
- Nr. 88 Plan for fiskepleje i Bangsbo Å, Lerbæk og Elling Å / *Jørgen Skole Mikkelsen og Andreas Svarer*
- Nr. 89 Plan for fiskepleje i mindre vandsystemer mellem Limfjorden (Hals), Skagen og Svinkløv Klitplantage / *Michael Kaczor Holm*
- Nr. 90 Plan for fiskepleje i Ribe Å / *Hans-Jørn Aggerholm Christensen*
- Nr. 91 Plan for fiskepleje i Lerkenfeld Å / *Michael Kaczor Holm*
- Nr. 92 Plan for fiskepleje i Trend Å / *Henrik Dalby Ravn*

Kortet viser, hvilke kommuner rapportens vandløb løber igennem.

Danmarks
Tekniske
Universitet

DTU Aqua
Vejløsvej 39
8600 Silkeborg

www.aqua.dtu.dk

Find andre
Planer for fiskepleje
fiskepleje.dk/planer-for-fiskepleje